

Zoran Marošan
NA RUBU DANA I NOĆI

Urednik
Zoran Kolundžija

Zoran Marošan

NA RUBU DANA I NOĆI

PROMETEJ

Novi Sad

PESMA

Ako mi neko ukrade pesmu
Kao da mi je kćerku oženio
Dodao joj novo prezime
Neka mu je sa srećom i da
Mu ona rađa pesme njegove!
Ako mi neko ukrade stih
Neka ga stavi u pesmu bolju
Da i njemu samom bolje bude.

Ali reč mi nemojte uzimati
Jer ona nije da se uzme
Ona se mora sanjati sve dok
Se iz nje pesme ne probude.

DA MI JE REČ

Ne umem da čitam
Poeziju tuđu, ponekad
Svoju ne umem
Da shvatim –
Da mi je reč gusta i
Hranjiva kao mleko majke
A vaša usta detinja
Da mi je reč obla i jedra
Kao žena
A vi njeni ljubavnici
Da mi je reč jaka i životvorna
Kao u Boga
Pa da bude pesma
A vi da je slušate.

PESNIK

Nije sebičan, samoljubiv
Ne zanemaruje stvarnost,
Zadubljen u poeziju,
Beskompromisno sloboden
Od želje da imitira život, da
Zabavlja i teši dosetkama,
Dogodovštinama, smišljenim
Emocijama.

Govori bez straha da će
Povrediti sebe ili druge,
Bez tajni o tajnama,
Slušajući ono što drugi
Ne čuju, ne vide, ne osećaju.
I besmisao ima njegovo
Razumevanje i ravnopravno
Učestvuje u njegovim stihovima.

Pesnik je kanal na izvorištu
Kroz koje pesma poteče
Prepuštajući se svima,
Kao potok, putujući svojim tokom
Do kojeg se dolazi, ponekad
Slučajno, najviše od žeđi.
Pesništvo je porođajni bol
Pesnika do istine u lepoti, a
Poroda bez porođaja nema.

PUT

Krenula si da tražiš put –
U tebi se nalaze sva
Moguća raskršća –
Kriješ tajnu od sebe
Pokušavaš da prođeš
Kroz stoljetne kapije koje
Čuvaju beskorisne predmete i
Promajom produvane priče;
Spotičeš se, ne gledajući
Ni sebe ni druge,
Za tebe su prepreke
Krvci i neprijatelji mrski;
Ljubav ti je echo detinjstva.
Ne možeš da se vratиш, jer
Još uvek ništa nisi našla,
Izvrćeš svoje prazne džepove
Koji ti prave društvo umesto
Osmeha onih koji te vole.
Voćke koje si posadila,
Po bumbarima i pčelama ti
Šalju poruke da ih zaliješ
Kako bi mogle ponosno da ti
Pokažu cvetove i na dar
Ponude plodove svoje.
Vidiš senke, ali ne i svetlo
Koje ih pravi; čuješ srce, a
Ne čuješ ljubav koju ti daje.

Putuj ka sebi, moraš se pronaći,
Tvoj put je tamo kud te srce prati,
A posle se bezbrižno,
Sa lakoćom i osmehom vrati!

ZAVESA

Između nas i života;
Niko je se ne seti dok
Kroz nju gledamo u
Daleke i široke
Horizonte zanimljivih
Šara, koje se igraju sa
Našim ljubavima,
Nadama, nudeći nam
Štancovane mustre i
Krojeve uz povoljni
Popust za nabavku
Novih jastuka, jorgana,
Ušuškanih čoškova.

Pametni i uvek dostupni
Savetnici pretvaraju ptice
U doušnike reklama
Obećavajući život u
Ljubavi, uz posebno veselje.

ČITANJE

Kako čitati i pročitati,
Razumeti sva ta slova
Suptilne znakove
Izraze lica, otkucaje srca,
Duboke pulseve ljubavi,
Šifre korena života?

UPUTSTVO

Uputstvo ne postoji, jer
Kako se i kuda uputiti
Kad tvoje oči gledaju
U svim mogućim pravcima i
Baš sada mi govore da
Letimo u nepoznato?

Neka bude to što nije očekivano,
ispitano i oslušnuto, jer radost je
Biti slobodan od uma, nauma,
Unutar velikog talasa u
Vrtlogu prepušten ushićenju
zagrljaja.

GU-GU

Nežnog belog perja
Sa crvenim tragom
Preko levog krila –
Ukradeno nebo –
U mojim dlanovima
Otkucaji malenog
srca koje se bori
Za novi let, za nastavak
Tek započetog života

Zajedno smo zalečili
Ranu – podelili srce – vežbali
Zajedno od početka
da krila ojačamo.

Nije posle htio da odleti
Od mene, kao da mu je
Bilo žao što nisam ptica,
Da poletimo zajedno nekud
Daleko, a želeo sam i ja.

Kružio je oko mene,
Na žalost golubice, koja
Ga je toliko htela.

Morao je svojim putem...
Ja sam posle naučio
Da letim – ništa lakše
Od toga – kad god ga se setim.

MILANA

Naša ljubav bila je nevina
Tvoje oči, osmeh, poljubac
Niko se nije usudio dalje
Ne zbog straha ili oklevanja
Granicu bi lako bilo preći
Bilo je teže ne prelaziti je
A ipak, to nas je oslobođilo
Razmišljanja o budućnosti,
O onom što bi moglo doći,
Učinilo je da ne mislimo na
Prolaznost i na bilo šta veće
Bili smo tu, nedodirnuti,
Nepoznati, ničim ograničeni
Prazan prostor između koraka
Koji su zastali
Na rubu dana i noći.

KARMEN

Ti si bila veter u
Svim nijansama snage:
Blagi povetarac
Koji me miluje,
Vihor koji nas je
Nestašno navodio
Na radost igre,
Bura kojom smo
Uzbuđeno jedrili
Kopnom i morem,
Uragan koji je
Počinjao flamenkom,
Prelazio u strast, a
Onda nam svojim okom
Donosio spokoj i mir.

Prošli smo sve
Što se moglo proći,
Preleteli sa pticama
Svaki planinski vrh
Pokupili sve putnike
Koji su hteli da
putuju sa nama.

Ponekad, u snovima,
Ponovo letimo skupa.

PRADEDA

Jednoga dana
Krenuo si na put
Tek onako, bez plana,
Preko velikog mora,
Bez prtljaga,
Prostodušno kao
Dete koje je izašlo iz
Dvorišta, pa produžilo
Da vidi gde je to
Kraj sveta.
Bez prtljaga si se i
Vratio, iznenada,
Kao da si juče otisao,
A davno je bilo –

Doneo si im pregršt
Uspomena i nekoliko
Pogrešno izgovorenih
Reči stranog jezika,
Saznalo se da si bio
Drvoseča i kopao zlato.

Posle si kopao bunare,
Sadio drveće i spavao
U njihovom hladu.
Niko nije smeо da ti priđe i
Remeti tvoj mir; samo
Ponekad ja.

Ispričao si mi kako si tamo skoro
U smrt pao iscrpljen od umora i žege,
A u život te je povratio san.
Drvo ti je reklo: pružiću ti
Hlad i dah iz moje krošnje,
Izvor ti je rekao: utažiću ti žed,
Zemlja ti je rekla: pokloniću ču ti
Sve blago što u meni raste –

To su bila
Tri grumena zlata koja si
U amanet
Ostavio meni.

IRIS

Ne možeš biti stvarnija
Nego što jesi; u zasadu
Plemenitih duša koje su
Spremne da se odreknu
Tuđe pomoći i pronađu
Se u izvornom obliku,
Nudeći celu sebe na poklon.

Prvo si stvorila listove;
Uskoro ćeš procvetati
u mojoj bašti,
svojim srcem i lepotom.

I druge baštete te željno
Očekuju da ojačaš sa
Suncem i kišom, nepokorena,
Nežna, stidljiva,
Uvek nova, uspravna i vidljiva!

LUIZ

Mislim na tebe,
Na vreme koje sam
Proveo sa tobom,
Na razgovore sa
Tako malo reči,
A sa toliko puno
Toga rečenog, a to si
Bila ti, sveprisutna u
Prostoru i vremenu,
Vladarka tišine, jača od
slučajnosti, pokretač
Bistrine emocija i misli.

Žao mi je što te nisam
Privio u zagrljaj, ali
Tvoj zagrljaj je bio dublji,
Oslobađajući.
Hteo sam da ti pišem,
Da ti se zahvalim što si
Sa mnom provodila
vreme u Nepalu, ali
Svaki put bi me izneverile reči.

Svestan sam da u ovom trenutku
Pratiš moje misli i znaš
Šta mi je na srcu.

Luiz,

Ti si stvorila ovu pesmu!

STEVANU PEŠIĆU

Prepoljio sam nebo
U čamcu tvoje mašte,
Dragi učitelju moj,
Naučio si me kako
Da uranjam i prolazim
Kroz sunce kao što
Ono prolazi kroz mene,
Da vidim svemir
Njegovim vlastitim okom,
Da kamen mudrosti
Pronađem u sebi.
Bio si mi zahvalan što
Sam htio da učim, a
Svojim prijateljstvom si
Me skromnosti učio

Za mene si i dalje tu,
Ponekad prošetamo do
Darbar trga, Patana
Ili Pašupatinata; ti
Dođeš kod mene na
Kafu, pričamo o Tesli,
Dođem kod tebe u
Kolarčevu, pa odemo
Do hotela Moskva
Na doručak..
Te noći sam te sanjao,
Osmehnuo si mi se iz